

LAYERS UN HUMORA TURNST.
IDNAR XOPS III. GADA
DIVAS BEILOS-MENES

© 1999 John Wiley & Sons, Inc.

DADZIS

Noskanējis
imantslochmelis@inbox.lv

1989 №

14

KĀ ŠODIEN STRĀDĀSIM,
TĀ RĪT DZĪVOSIM!

mums raksta

URRĀ!

Jā, mans kārtējais humoresku konkurss laimīgi noslēdzies. Protams, konkurss var noslēgties tikai tad, ja zināmi uzvarētāji. Un tie ir zināmi!

Pirmā prēmija — veseli 150 rubļi! — piešķirta liepājnieci Ainei Pāvulītei [Katrīnei Bozīsj par humoresku «Uzpuņķis».

Otrā prēmija — 90 rubļi — rīdziniekam Normundam Dimantam par humoresku «Audzinošais sods».

Trešā prēmija — 60 rubļi — liepājniekam Aivaram Vindavam [Aivaram Ventam] par humoresku «Plurālisms».

Vēl publicēsim varen daudz citu humeresku, kuras žūrijas komisija visžēlīgi atzinusi par piemērotām piecināt manus lasītājus.

Konkurss noslēdzies, lai dzīvo konkurss!
Klanos visiem, kas tajā piedalījušies!

Jūsu DADZIS

NO «DADŽA» ALBUMA

Biedri Jevgēnij Maizeli! Jūsu vadītā 1. autokombināta smagās mašīnas piekabe-pašizgāzējs ar numuru 8112 ЛК atrodas Mežaparkā, Ķīsezera krastā netālu no glābšanas stacijas [sk. fotoattēlu!].

«DADŽĪT!»

Es griežos pie tevis pēc padoma, kā man tālāk dzīvot. Esmu otrās grupas invalīds, darba nespējīgs. No 1985. līdz 1986. gadam ārstējos Rīgā Juglas tuberkulozes slimnīcā. Cetras reizes mani operēja.

Kad atgriezos Alūksnē, aizgāju uz lekšlietu daļu. Lekšlietu daļas priekšnieks J. Akmentiņš, uzklaušījis stāstu par maniem dzīves apstākļiem, ka no autobusa pieturas līdz mājai jāiet trīs kilometri un māja ir bez elektrības, piekrita, ka man vajadzīga dzīvojamā platība. Vēl tagad man

neviens neko nav iedevis. Pagaidām atrodos Alūksnes slimnīcā. Bet ko man darīt tālāk?

JĀNIS DEKMEIJERS Alūksnē
1989. gada 24. aprīlī

Alūksnes pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja, atbildot uz žurnāla «Dadzis» pie-sūtīto vēstules norakstu Nr. 435, dara zināmu sekojošo:

«Izskatot apstākļus uz vietas, konstatēts, ka vēstules autors pils. Dekmeijers miris 1989. gada 2. maijā. Līdz ar to vēstulē minētais ir zaudējis savu aktualitāti.

Izpildkomitejas sekretāre

I. Bebre.»

KAS SARGĀ VECO PILI!

Preiļos vecā pils stāv pussagruvusi un to apsargā uzraksts «Arhitektūras piemineklis». Tātad pils atrodas valsts aizsardzībā. Jau gadus desmit sāk un atkal atsāk to remontēt, bet līdzekļi aizplūst citur. Kad ļaudis un avīžnieki nedod mieru dažādu instanču priekšniekiem, viņi zina vismaģiskāko atbildi: «Vajadzīga zinātniska izpēte.» Ja jau zinātnieki pēta, kas var pārnest, ka pils netiek restaurēta? Un plāksnīte «Arhitektūras piemineklis» arī ir droši piestiprināta. Tāda pati plāksnīte piestiprināta pie stālļu mūriem, kapličas, vārtu staba. Tāda pati pie pilsētas centrā esošās katoļu baznīcas.

Baznīcai gan nekāda restaurācija nav vajadzīga, tad kāpēc tur piestiprināta plāksnīte? Te slēpjas liela

gudrība. Ja nepiestiprina plāksnīti, var notikt tā, kā notika ar luterāņu baznīcu.

Bija Preiļos luterāņu baznīca. Pēdējos gados tur tika iekārtota bērnu sporta skola. Bet plāksnīti «Arhitektūras piemineklis» aizmirsā pielikt. Tāpēc vienā jaukā dienā buldozeri baznīcu nojauca, pašizgāzēji drazu aizveda, tagad Preiļu izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks Mihails Mihailovs plāta rokas un visiem cenšas iegālvot, ka Preiļos luterāņu baznīcas nekad nav bijis. Visi preiļenieši vēl pirms gada redzēja, ka bija. Taču, ja jau atbildīgu iestāžu darbinieki to noliedz, tad droši vien nebūs vis bijusi.

J. PELŠS,
Preiļos

KO DARĪT?

Pie mūsu žurnāla stūres — Egons Strautiņš. Kurzemnieks, 38 gadus vecs, profesionāls žurnālists. Humora un satīras dārzīnā sācis zeldināties Liepājas rajona laikraksta «Ļeņina Ceļš» vēsturiskajā lappusītē «Herbicīds» pie Freda Foršū, pēc izskološanās galvaspilsētā 16³/₄ gadus strādājis laikrakstā «Cīņa», absolūti nopietni rakdamies celtniecības kompleksa nozarēs. Iespējams, vēl viens satīriķis ir augšamcēlies!

U. MEZAVILKA sarāžs

— KĀPĒC TU ATNĀCI STUNDU AGRĀKI!
— ESMU INTERFRONTĒ UN DZĪVOJU PĒC MASKAVAS LAIKA.

G. VĪNDEDZIS

NO KONKURSA MATERIĀLĀM

KATRĪNA BOZIS

UZPUKSNIS

Katītei iedgijās asa vārdu pārmaiņa ar mūsu mīlo priekšnieku. Mēs — tam neplevērsām īpašu uzmanību. Priekšnieks ir priekšnieks, un Katīte ir Katīte. Katram savas tiesības un savi pienākumi.

Bet pēcpusdienā, kad visi svaigiem spēkiem atgriezāties ierastajā darba stihijā, Katīte nolika uz galda saīnīti un teica:

— Uzpurnīti nopirku.

Mums bija mutes vajā.

Pirmals atpazina Kokainis un iesaucās:

— Varenī!

Līziņa metās apskatīt pirkumu tuvāk un apjautājās, vai siksniņas nebūs par tievām. Asnātei likās, ka uzpurnis ir mazliet par mazu un Katīte būtu prātīgāk darījusi, ja pirktu govus uzpurni. Tādu ar pamatīgām kniedētām siksniņām.

— Govs uzpurnis man nav vajadzīgs, — Katīte teica un iestūma saīnīti galda atvilktnē, jo tieši tobrīd caur kantora dizistabu gāja priekšnieks.

— Un cik tu naudas par to izgrūdi! — apjautājās resnā Emma, kad priekšnieks bija aizdarījis sava kabineta durvis.

— Rubli piecdesmit, — Katīte atbildēja.

— Nav daudz, — secināja Emma, — bet labāk par to naudiņu būtu paēdusi kārtīgas pusdienas.

— Vai nu mēs dzīvojam tikai vēderam! — Katīte noteica un nolika sev priekšā skaitītkļus.

— Pareizi! — Kokainis viņu atbalstīja un uzmundrināja: — Vajag likt to uzpurni uz purna!

Katīte atbildēja, ka gan jau viņa uz tā purna uzlikšot, bet tagad

mazliet jāpastrādā. Un sāka klikšķināt skaitītkļus. Mēs arī ķērāmies pie darba, bet vai nu varējām tik lēti rimties! Pēc brītiņa Līziņa atkal ierunājās.

— Pagaidām varbūt pakārsim to uzpurni uz naglas pie priekšnieka kabineta durvīm! — viņa lika priekšā. — Man domāt, tur tas smuki izskatīsies. Gleznu Kokainis noņems...

— Man tas ir sīkums! — Kokainis bija ar mieru.

— Nē, paklausieties! — Katīte iesaucās. Bija skaidrs, ka līdzautoru tiesības viņa mums negrib dot. — Kāda nagla! Vai tad uzpurnis ir dekorācija! Atļaujiet man pašai tikt ar to galā!

— Nav, nav dekorācija! — mēs mierinājām Katīti un valrāk netiecām ne vārda. Sākām gaidīt, kā viņa realizēs savu ideju, kaut likās, ka joks kļūst pārāk nopietns.

Bet pēc nedēļas izrādījās, ka Katīte to uzpurni pirkusi sunim. Viņa iegādājusies kucēnu. Un Līziņa satikusi Katīti parkā pastaigājamies ar sunīti pavadā.

— Ak die's, — Līziņa ar sarūgtinājumu teica, — tas lopiņš taču izskatījās pavisam labsirdīgs. Nu priekš kam viņam uzpurnis!

Nevarīgā vara

Visa vara padomēm! Sos skaistos vārdus ir dzirdejis katrs republikas pilsonis. Un tāpēc nav nekāds brīnums, ja pilsonis pēc palīdzības ikdienas rūpēs griežas pie savas padomes.

Ari Krāslavas rajona Indras ciema padomes laudis nav izņēmums. Nesen, piemēram, pensionāre Jadviga Pilipčika savam gotiņām lūdza piešķirt plavīņu. Un, protams, skrēja taisnā ceļā uz ciema padomi. Tā un tā, mes ar viru esam pensionāri. Bet spēcīņa vēl pietiek, turam divas gotiņas un divas telītes. Ar Kaļiņina kolhozu noslēdzām līgumu un pienīņu kārtīgi sūtām uz pienotavu. Ja būs gaļa, visu paši nepēdīsim. Tāpēc piešķiriet kādu plavīņu! Kolhoza priekšniecība mūsu lūgumus nedzird.

Izteikusi savu vajadzību, lūdzēja domāja, ka nu pīķerīgā lieta nokārtota. Ciema padomes priekšsēdētāja, kā jau tas cilvēkam, kam dota vara, pienākas, uzrakstis zīmīti un — plavas jautājums būs izšķirts.

Ak, tavu svēto vientiesību! Kad Jadviga Pilipčika bija aizgājusi, Indras ciema padomes priekšsēdētāja Nina Kovaļevska, pacēlusi telefona klausuli, pati parvērtās lūdzēja.

— Vai Kaļiņina kolhoza priekšsēdētājs Staņislavs Pekšs? Individuālajai lopu turētājai Pilipčikai vajadzīgas ganības. Viņai ir līgums ar jūsu kolhozu. Griezties pie zootehniķes? Paldies!

— Vai zootehniķe Leangina Kuriļonoka? Individuālajai lopu turētājai Pilipčikai vajadzīgas ganības. Vīrs strādā jūsu kolhozā. Griezties pie otrā iecirkņa priekšnieces? Paldies!

— Vai otra ražošanas iecirkņa priekšniece Olga Urbanoviča? Individuālajai lopu turētājai Pilipčikai vajadzīgas ganības...

Beidzot, saņemusi pozitīvu atbildi, ciema padomes priekšsēdētāja atviegloti uzelpoja un gatavojās nākamajā dienā pievērsties citam jautājumam. Kur nu! Nakamajā dienā pensionāre Pilipčika atkal bija klāt. Sak, ta un tā, iecirkņa priekšniece Urbanoviča pļavu gan ieradīja, taču tādu, kuru nevienš neņem — purva pašā vidū...

Ne jau visi indrieši nak uz ciema padomi, lai izprasītu ganības. Daudzi ir pieticīgāki: lūdz tikai uz dažām stundām traktoru darziņu apstrādāšanai. Bet arī tad ciema priekšsēdētājam neklājas vieglāk.

— Vai Kaļiņina kolhozs? Lūdzu, palīdziet! Vajadzīgs traktors darziņu apstrādāšanai. Ak visi aizņemti? Redzējāt, ka brīvi traktori ir Frunzes kolhoza? Paldies!

Taču arī Indras ciema otrajā saimniecībā — Frunzes kolhozā — pretimnākšana ir tikpat liela. Un ciema padomes priekšsēdētājam atliek tikai noskatīties, kā mazdārziņu īpašnieki, nosplāvušies pērk pudeli un iet meklēt palīdzību pie traktorista.

Bet vai tad palīgsaimniecības un mazdārziņi ir vienīgā stēra, kur vietējā padome var parādīt savu varu? Nebūt ne! Kad Indras tautas nama pašdarbnieki atnāk pie Ninas Kovaļevskas un lūdz palīdzību iegādāties mūzikas instrumentus, ciema padomes priekšsēdētāja tulīt ir gatava izmantot savu varu un dodas lūgties uz Kaļiņina kolhozu.

— Esmu dzirdejusi, ka jūsu kolhoza klubs nedarbojoties. Ari mūzikas instrumenti netiekot izmantoti. Aizdodiet tos ciema tautas namam! Paši nevaram nopirkt — naudas nav... Bus mūzika Indrā, varēs priecāties visi apkārtnējo saimniecību jaunieši...

Var rasties nepareizs priekšstats, ka Indras ciema padome ir ļoti atkarīga no Kaļiņina kolhoza. Ta vis nav.

Kad jābūve ceļi, ciema padome nemeklē palīdzību kolhozā. Priekšsēdētāja uzsāk sarunas ar sausā vajpiena rūpnīcas ceha vadību:

— Palīdziet izķepuroties no dubļiem! Piesviediet parīs tūkstošus rubļu! Ceļš taču arī jums pašiem noderes!

Savukārt, kad ciema padomē sakrājas sudzības par sadzīves pakalpojumiem, Nina Kovaļevska klauvē pie Krāslavas rajona sadzīves pakalpojumu kombināta vadības sirdsapziņas.

— Palīdziet! — priekšsēdētāja saka. — Iekārtojiet kurpnieku darbnīcu! Atjaunojiet šūšanas ateljē! Paši jautājumu nevaram izlemt.

Jau ilgu laiku ciema padome gaida solīto dienesta mašīnu. Ka nekā Indras ciems ir lielākais Krāslavas rajonā. Kad pacietības mērs beidzot ir pilns, priekšsēdētāja dodas uz rajona centru izlūgties transportu.

Ka redzat, padomēm vara ir ļoti liela. Nav tikai nekādas teikšanas...

J. JUZEFS

Nevienlīdzību rada tie, kas savu garīgo atpazīcību cenšas kompensēt ar materiālajām priekšrocībām.

Pārpalikuma princips: tu — man, es — tev, pārpalikumu — tautai.

Astes nolaiž, lai pie-
taupītu brīdim, kad vajadzēs tās luncināt.

Konservatīvi noskaņotie raujas pie stūres, lai tiktu pie bremzēm.

Ari guļot var aiziet par tālu.

Augstāk stāvošie parasti sež savos krēslos.

ARMINS LEJIŅŠ

NORMUNDS DIMANTS

AUDZINOŠAIS SODS

Dzērājs piedzērs kā jau dzērājs, cūlski, par kaunu sev un sabiedrībai.

Dzērāja sirdsapziņa laikam bija aizmigusi, bet sabiedrība klusēt nedrīkstēja: sapulcējās brigāde, kurā dzērājs it kā strādāja, un nēms spriest, kā dzērāju sodīt.

— Ierosinu, — kāds leminējās, — šo... hm... mūsu nebiedru rudenī neņemt līdzī kartupeļu novākšanas talkā. Lai nīkst pilsētā, kamēr mēs lietū un sniegā varonīgi par savas veselības cenu glābjam neglābjamo! Lai smagi pārdzīvo, ka nevar pielikt roku lauksaimniecības prioritātes īstenošanā!

Visi jūsmīgi nobalsoja «par».

— Manuprāt, — kāds cits ieteicās, — šim mūsu kauna

traipam jāaizlīdz svētkos iet svinīgajās demonstrācijās. Lai mokās žēlabās un nezina, kur dēties, kamēr mēs jautri maršējam, baloniņus un transparentus vicinādami!

Ar saucieniem «Pareizi! Pareizi!» arī šis priekšlikums tika atbalstīts.

— Šķiet, — vēl kāds ierunājās, — ļoti audzinoši būtu pieņemt rezolūciju, ka šitā grēkagabala fotogrāfiju nekad neievietosim Goda plāksnē. Lai neviens nevarētu apskaust, rādīt ar pirkstu un ķikīnāt!

Rezolūciju pieņēma. Dzērājs bija saņēmis, ko pelnījis. Brigāde izklīda ar padarīta darba apziņu.

Nākamajā rītā visi brigādes locekļi uz darbu atnāca piedzērušies.

U. MEZAVILKS

DZINTARKRASTA PUIŠI.

G. BĒRZIŅŠ

K. LIEDE

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Tiesnesis apsūdzētajam:

— Paskaidrojiet, kā gadījās, ka jums tagad jāstājas tiesas priekšā par daudzsievību!

— Tas notika tā: nopirku mājiņu ar lielu dārzu. Pēc tam konstatēju, ka viena sieva tur nevar tikt galā.

Rakstniece diskutē ar garīdznieku par Bībeles jautājumiem.

— Un tomēr jums jāatzīst, — garīdznieks saka, — ka Dievs pirmo radija vīrieti, bet sievieti tikai pēc tam!

— Tā tas varētu būt, — rakstniece piekrīt. — Es arī izmantoju šo metodi: vispirms veidoju uzmetumu un tikai pēc tam rakstu gatavu darbu.

Skolotāja uzdevusi bērniem rakstīt sacelējumu par tēmu: «Ko es darītu, ja dabūtu miljonu!». Pēc pusstundas viens no audzēkņiem pienāk pie viņas, rokā turēdams lapu ar kaut kādiem aprēķiniem.

— Piedodiet, skolotāj, — viņš saka, — vai nevarētu dabūt vēl simt tūkstošus!

Lords Ramsejs apmeties Parīzes viesnīcā. Administrators, atslēgas izsniedzams, viņam paskaidro:

— Ja jūsu augstībai naktī ko levajagas, zvaniem, un atnāks istabene.

— Tas ir lieliski! — lords nopriecājas. — Vai drīkst istabeni iepriekš apskatīt!

Aktieris, alzgājis pie ārsta uz apskati, stādās priekšā:

— Esmu Eduards Tūdejs, pirmais mīlētājs! Ārsts viņu izmeklē, tad skeptiski nogroza galvu:

— Ņemot vērā slimību, kādu esat saķēris, gluži pirmās jūs neesat bijis...

SVEICAM

dižo mākslinieku Valsts Mākslas akadēmijas katedras vadītāju profesoru Aleksandru Stankeviču ar Latvijas PSR Tautas mākslinieka goda nosaukuma piešķiršanu. Ceram, ka šai kalnā kāpšanā kaut kādā veidā ir iejaukts arī «Dadzis». Par to liecina viņa paša šaržs, kas reiz bija publicēts «Dadža» kalendārā.

Vēlreiz sveicam!

«DADZIS»

— TE NU IR TIE LOPKOPES KOMPJŪTERII!

E. RUSMANI

A. ULDIS

NAIVS JAUTĀJUMS

Pē... darba tikām sabīdīti rūpnīcas sarkanajā stūrī uz tikšanos ar psihologu Mencmani. Nu, vīri! Tam bija ko teikt!

Tie, kas uzvedas šitā, slimo ar smagu kaiti vieg formā. Tie, kas uzvedas tā, slimo ar vieglu kaiti smag formā. Ja kāds tādos apstākļos rīkojas šitā, tam ir liela mānija, bet, ja tajos pašos apstākļos kāds pasāk tā, tam ir depresija un mazvērtības komplekss. Visus no lika pa plauktiem, visus!

Pēc tam Mencmanis atbildēja uz zīmītēm. Beigās direktora sekretārīte pasniedza šim puķi: «Lai ko pēdēj laikā melstu par strādniecību, gluži bez kultūras tomēr mēs neesam. Un paldies, biedri Mencmani, bija ļoti interesanti, uz redzēšanos!»

Jā. Viss bija uz to augstāko. Zēl tikai, ka Mencmanis neatbildēja uz manu zīmīti. Laikam jautājums likās pārprastu, par vienkāršu. Ko es gribēju uzzināt? Ek, nieki! Tagad pašam mazliet neērti. Tomēr pateikt? Nu labi. E jautāju, kā tīti jāuzvedas, lai neizskatītos pēc nenomāla.

— JA JAU MANI AUDZINĀJA MUCĀ, TAD KĀPĒC VAIRS NEBARO!

U. MEZAVILKS

KLEKSĪŠI

«Veidenbaums ir vairāk pazīstams kā dzejnieks un mazāk kā cīnītājs, kaut gan viņš abus darbus darīja reizē.»

«Šudrabkalnam ir izdevies visskaistākais ciruļa tēls latviešu literatūrā.»

«Veidenbaums tik stipri nokritizēja cara tiesnešus, ka vēlāk tur nevienam vairs nebija ko kritizēt.»

«Kad skolēns divas reizes bija romānu izlasījis, viņš saprata, ka tas domāts jaunatnei, un meklēja sev citu lasāmvielu.»

«Neskatoties uz mātes mīlestību, Kārlēns kļūst par jūrnieku un tūlīt noslikst.»

«Dzīvē dažkārt vajag pierādīt, ka esi vīrietis, ko tagad pēc bīksēm nav tik viegli noteikt.»

«Mazā Ilzīte aug pelēka akmens pakājē, un pirmais lielais pārdzīvojums viņas mūžā ir vīra nāve.»

«Birzes aprakstītā Frickalna nošaušana nav slepkavība, jo lasītājs to visu laiku gaida.»

«Tā kā tagad sava laisnība ir jāpierāda skaļi, mūsdienu lāčplēšiem spēks nav vajadzīgs ausīs, bet mēlē.»

«Blaumaņa Liene bija krietnu darba sieviete, kura nebaidījās ne no grūtibām, ne no Andra.»

«Nevarētu teikt, ka šodien pa visām Rīgas ielām staigātu pašreizējās Kristīnes, bet kādu droši vien varētu atrast arī viņas vārda nosauktajā kalejnicā.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis
A. BARISJANS.

«Mamma cūkas naudu nolika uz grāmatīņas.»

«Mūsu «Dinamo» hokejisti ne tikvien cieta sakāvi, bet arī zaudēja.»

«Ta kā klubā ieradāties bez biļetēm, mums kontrolieris atņēma sežamvietas.»

No makulatūrā nodotām burtniecām

Nav slikti, ja suns ir cilvēka draugs, bet slikti, ja vienīgais.

LEONS OZOLS

Ziepu burbuļi plīst paši no savas dižmanības.

V. OSTROVSKIS

Kārtību rada. Nekārtība rodas pati.

Lēni, bet gadās, ka pierod arī pie kārtības.

Kārtīgs lops ne vienmēr ir četrkājains.

ANDRIS BRIEDIS

— MĒS NEESAM ATBRAUKUŠI MĀCĪTIES, BET MĀCĪTI!

E. OSS

PSIHIATRI, LŪDZU PADOMU!

Nē, traks es neesmu, mani vienīgi ir apsēdusi tā sauktā fiksā ideja — gribu vai ne, man pastāvīgi jādomā par elektrību un kapitālistiem. Kāpēc tieši par elektrību un kapitālistiem? Nezinu. Ar elektrību man ir kopējs vienīgi tas, ka visu mūžu esmu kārtīgi maksājis par izlietoto enerģiju. Divas reizes, grābstīdamies ap kailiem vadiem, dabūju pa nagiem. Oma likumu atceros tīri labi. Kas attiecas uz kapitālistiem, ar tiem absolūti nekā kopēja man nav. To noteikti var apliecināt kompetentas iestādes un komitejas.

Pirmo reizi fiksā ideja mani apsēda jau toreiz, kad izlasīju avīzē diskusiju par spēkstaciju būvi. Visi diskusijas dalībnieki — starp citu, ļoti erudīti speciālisti — nonāca pie vienprātīga un pilnīgi pareiza secinājuma — jaunas spēkstacijas Latvijā nav jāceļ. Mūsu prioritāte ir lauksaimniecība, tāpēc mēs varam iztikt ar netradicionāliem enerģijas iegūšanas veidiem, ar vēja rotoriem, metāna gāzi, kas rodas, piedodiet, mēslu krātuvēs, saules baterijām un tā tālāk. Pēc neilga laika es izlasīju vēl vienu diskusiju. Šoreiz par augstsprieguma līniju, ko tehnokrāti, draņķi tādi, bija iecerējuši būvēt Bauskas rajonā. Arī šīs diskusijas dalībnieki nonāca pie vienprātīga un pilnīgi pareiza secinājuma, ka augstsprieguma līnijas Latvijā nav jābūvē. Mūsu prioritāte, kā jau minēts, ir lauksaimniecība, bet tā bez augstsprieguma lieliski var iztikt.

Tūlīt pēc šīm diskusijām man nepārtraukti sāka uzmaukt domas par elektrību un kapitālistiem. Turklāt manu domu gājiens ir ārkārtīgi vienkāršs. Es atkal un atkal atceros drūmo faktu, ka Latvijā ceturtdaļa no izaudzētā iet bojā. Galvenokārt sakņu un augļu glabātavās, kas patiesi-

bā nav glabātavas, bet pūdētavas. Tiklīdz ar pārtošanu esmu tik tālu ticis, man, gribot negribot, jāsāk domāt par kapitālistiem. Kā mēs to ļoti labi zinām, kapitālisms ir pūstoša iekārta, taču tur — cik paradoksāli! — nekas nepūst. Kapitālisti visu izaudzēto vai nu pārstrādā, vai glabā noliktavās, kurās var regulēt vajadzīgo temperatūru. Kā tas iespējams! Ar jaudīgām saldēšanas iekārtām. Bet jaudīgās saldēšanas iekārtas un pārstrādes uzņēmumu karsēšanas autoklāvi patērē varen daudz elektrības.

Kad esmu ar domāšanu tiktāl ticis, man jāsāk domāt par virtuvēm. Tur, pie kapitālistiem, neviens vairs nevāra putru uz gāzes plīts un neindējas ar visādiem kancerogēniem sadegšanas produktiem, tur visas virtuves ir elektrificētas. Tīcat vai ne, arī kapitālistu veļas mazgājamās mašīnas ir pavisam citādas, tās veļu vāra, mazgā un žāvē.

Izklausās pēc zila sapnīša. Vai zilais sapnītis te, pie mums, var kļūt par īstenību! Var gan, taču tad vajag papildus miljoniem kilovatstundu elektroenerģijas. Viņi, tie kapitālisti, daudz nediskutē, viņi šīs kilovatstundas ņem un saražo. Turklāt, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, divas un trīs reizes vairāk nekā mēs!

Loģiski spriežot, par elektrību un kapitālistiem nu būtu diezgan domāts, nu vajadzētu prātot par svarīgākām problēmām, sacīsim, par skaistumkonkursiem vai kaktusu audzēšanu. Ak vai, fiksā ideja mani no elektrības un kapitālistiem vajā nelaiži! Vai gribu vai ne, man jāprāto, kādā vīzē kapitālisti tās daudzās kilovatstundas saražo. Ar netradicionāliem vēja rotoriem, metāna gāzi, saules baterijām vai kā citādi! Nē,

milje, nē! Galvenie elektrības ražotāji viņiem vēl joprojām ir lielaudgie generatori, bet no netradicionālajiem enerģijas avotiem viņi pasmej vienīgi dažus procentus. Turklāt kapitālistu speciālisti skaidri pasaka — tuvākajā gadu desmitā lielas izmaiņas enerģijas bilanci nav gaidāmas. Tātad, ja mēs negribam mūžīgi dzīvot ar caurām biksēm, bez jaunām spēkstacijām un augstsprieguma līnijām neliktisim. Necelsim, protams, hidroelektrostacijas ar ūdenskrātuvēm, kas pārpludina tūkstošiem hektāru aramzemes, necelsim atomelektrostacijas, kas mūs visus var noindēt, bet kaut ko nāksies celt, vai nu tas mums patīk, vai ne.

Redzat, godājamie psihiatri, cik bīstami tālu var aizdomāties fiksas idejas apsēsts cilvēks! Man, paldies dievam, tik daudz vesela prāta vēl ir, lai savus secinājumus paturētu neizteiktus, taču es miegā dažreiz runāju, un mani kolēģi, ar kuriem sēžu vienā istabā, to var izdzirdēt. Ko tad! Tad, atļaujiet aizrādīt, mani uzskatīt par tehnokrātu vai, vēl jaunāk, par stagnantu, un to es nepārdzīvošu.

Jel sakiet, kā tikt no fiksās idejas vajā! Kas attiecas uz kapitālistiem, tad, lai nevajadzētu par tiem domāt, vispareizākais būtu tos likvidēt, kā tas vēl nesen arī bija iecerēts. Diemžēl šodien nedaudz jāšaubās, vai kapitālistu likvidēšana drīzumā notiks. Un, ja arī kapitālistus likvidēs, elektrība taču paliks, tāpēc domāšana par elektrību mani mocīs joprojām.

Man, godājamie psihiatri, atliek vienīgi gaidīt jūsu padomu. To tad es arī daru.

Fiksās idejas apsēstais A. VECKUMEĻŠ.

CILVĒKI PIE SIENAS

Jebkura kantori, uzņemumā vai apvienībā no glīti pie sienas sarindotām fotogrāfijām uz mums raugās vietojie darbinieki. Apņēmības pilnas sejas, enerģiski zodi, cieši sakniebtas lūpas... Skatiens, pēc fotogrāfa domām, vērstis tikai darbavietas vadībai vien zināmās tālēs...

Viņi ir mūsu oficiāli apstiprinātās bakas un vadugunis. Varētu domāt, ka, raugoties uz šīm bakām, ikvienam rodas vēlšanās pārsniegt ražošanas uzdevumus par simt vienu komats trim procentiem, varonīgi uzņemties jebkuras paaugstinātas saistības un ražot tikai to, ko noteicis valsts pasūtījums. Taču pašu vadugunu acis pat uz goda plāksnēm lasāmas dzīles ciešanas un mēms jautājums:

— Dārgie koleģi! Nu, pasakiet, kāpēc es šie karājos!

Bet koleģi iet garām klusēdami. Jo, atklāti sakot, jautājums par nokļūšanu goda plāksnē ir tikpat mīklains kā telepātija vai galdiņa dancināšana.

Ja jums gadīsies būt ražotnē, kas ar maksimālu spēku atdevi joprojām ražo produkciju, no kuras novērsās jau mūsu vecmāmiņas savas skaistās jaunības dienas, nebrīnieties! Tā tam jābūt. Kaut kur kaut kādu plānojošo orgānu dzīlēs produkcija atzīta par nepieciešamu padomju cilvēkam, kaut kur tikai šai produkcijai ielānāta un tiek ražotas izejvielas — un tālab viss rūc, viss dūc, viss griežas. Strādājošie izpilda un pārsniedz, atklāj iekšējās rezerves, parvar objektīvās grūtības, terējot deficīto darbaspēku apšaubāma galaprodukta vārdā.

Bet arī šai ražotnē ir sava goda plāksne. Un tajā — savas bakas un vadugunis. Kautrīgi nodūruši skatienu, viņi geometriski glīti rindojas administrācijas ekas gaiteni. Ja bildes būtu krāsainas, kļūtu redzams, ka vadugunis ir nosarkušas. Bet bildes ir melnbaltas.

— Vārbūt šie darbinieki ciniņas par novecojušā galaprodukta ražošanas pārtraukšanu? — var vaicāt administrācijas pārstāvjiem. — Vārbūt viņi stāvēja un krita par ražotnes pārprofilēšanu citiem, cēlākiem mērķiem?

— Strādājošo pienākums nav cīnīties pret kaut ko, bet gan par sava tiesa darba rezultātiem! — atcirtis administrācijas pārstāvji.

Visi pārējie kritēriji nav būtiski.

To apstiprināja arī Rīgas Laku un krāsu rūpnīcas partijas komitejā:

— Izvirzot goda plāksnei, mēs nevērtējam strādājošā attieksmi pret sava darba galaproduktu. Mēs vērtējam tikai viņa tiesu darbu.

Acimredzot tāpēc goda plāksnes ir arī ekoloģiski bīstamas

Slokā. Un, jādā, arī no tam uz mums raugās ne jau tie nemiera gari, kas cinās par ekoloģiska stāvokļa uzlabošanu, bet gan tie, kas ar savu pašizliedzīgo darbu tuvina ne tikai gaišo nākotni, bet arī ekoloģisko krīzi.

Nevīlus nak prāta, ka vēl pavisam nesenā pagātne visas goda plāksnes rotāja populārais standartcītāts — «Darbs ir goda, slavas un varonības lieta». Šodien citāta autoru vairs nesauc par tautu tēvu, pats citāts arī ir pazudis, atstājot uz goda plāksnēm neizbalejušas pēdas, bet citāta jēga ir saglabājusies pilnībā.

Ta vien šķiet, ka mūsu cieniņajā birokrātijā ne bez nodoma joprojām turpina popularizēt sabiedriski neaktīvā, funkcionāriem paklausīga darbinieka stereotipu. Par to liecina arī patlaban modernais lozungs «Jo labāk strādāsim, jo labāk dzīvosim».

Var jau būt. Jo labāk strādās Slokā, Ventspilī, Olainē, jo labāk dzīvos tur strādājošie. Ja vien spēš izdzīvot pašu piesārņotajā vidē. Šī iemesla dēļ goda plāksnes, tāpat kā solījumi, ka mēs jau rit no rīta lepnī paceltām galvām iesolīsim komunismā, ir krietni vien zaudējušas savu jēgu. Protams, dažs labs no goda plāksnē ievietotajiem varbūt jūt zināmu godkāribas knudoņu, bet visi pārējie fotogrāfijām iet garām vienaldzīgi.

Un tomer administrācija ir sajūsmā:

Biedrs tads un tāds, kas mūsu uzņēmumā pie sienas karājas trešais no labās, ievietots arī pilsētas goda plāksnē!

Diemžēl arī rajonu un pilsētu goda plāksņu formēšanā valda vecais, vēl neatminamos stagnācijas gados apstiprinātais standarts. Jau goda plāksņu arhitektūra vien nav savienojama ar sabiedrībā notiekošajām pārmaiņām. Sarkanais Lodes kļēģelis, bronza, sirpi un amuri, dažviet — monolīts dzelzsbetona brīnums ar ambrozūram, kur ievietot vadugunu portretus. Morālā stimula arhitektūrai atbilstošā ir arī vadugunu atlase. Visapkārt mutuļo dzīve, bet uzņēmumos no pilsetu un rajonu augstākajām sfērām joprojām atskan telefona zvani:

— Jūsu uzņēmumam iedalīta viena vieta goda plāksnē!

Un aplaimotā uzņēmuma vadība mekle kandidatūru.

— Ja mums šo vēsti paziņotu pusgadu iepriekš vai arī mums pašiem būtu tiesības izvirzīt šīs kandidatūras un savlaicīgi apspriest kolektīva pilnsapulcē, — tas būtu ideāli! — domā ražošanas apvienības «Elektrons» partijas komitejā. — Bet no «augšas» piezvina nedēļu iepriekš. Labi, ja uzzinām arodkomitejas un administrācijas viedokli...

Ikviena, jādā, spētu iztēloties, kāds būtu Tautas deputātu kongress, ja kandidātus izvirzītu tikai nedēļu iepriekš. Diezin vai mēs divas nedēļas pavadītu, pielīpuši pie televizoru ekrāniem. Tāpēc laiks pievērst uzmanību arī goda plāksnēm kā vienam no morālajiem ekonomikas augšupējas stimuliem.

Mūsu ekonomika jau ir spīdoši apliecinājusi savu nevarību. Atliek tikai saprast, ka nevarīgi ir arī šīs ekonomikas morālie stimuli.

— NĒ, MĪLĀ, TĀ NAV PALAIDNĪBA! TĀS IR RŪPES PAR TAUTAS NĀKOT

G. BĒRZI

— MANĒJAIS! SPECIĀLISTS!

E. RUSMANIS

ANATOLS POTEMKOVSKIS,
«Szipilki», Varšava

STĀSTS PAR MĪLESTĪBU

Dzejnieks Košons iemīlēja Kromkā Gluvčinskā. Tas notika kādas dienas pievakarē.

Tieši toreiz Patašonškai bija vārdadiena, tatad situācija tāda, par kādu varētu tikai sapņot. Klusināta mūzika, uzkodas un dzērieni par velti. Maigās jūtas uzkrīta dzejniekam Košonam kā kļēģelis uz galvas, jau edot silkti krējuma.

Domājām, ar laiku tas pāries. Taču pēc pirmā puslitra dzejnieks Košons joprojām atradās viņu sagrābušās kaisles nagos.

Lieta kļuva nopietnāka ar katru brīdi. Kad pasniedza kafiju, aiz smalkjūtības izgājām blakusistabā, jo trešās personas klātbūtnē, tiesa gan, neko īpaši, sāka Košonu traucēt.

Nākamajā dienā Košons svila kā siena zārd. Viņa jūtas bija tik skaistas, ka paziņas nāca no vistālākajiem pilsētas rajoniem, lai paskatītos uz Košonu. Viņi pēc tam jutās it kā labāki neka iepriekš.

Vienīgi Kromka nepadevās vis-

juka prata, bet Kromkai ne silts, ne auksts. Protams, laiku pa laikam viņa iegriezās pie Košona, it ka interesēdamās par viņa jūtu stāvokli, bet nekad nepalikā ilgāk par nedēļu.

Košons rakstīja dzejoļus, dzera bez mēra, draudēja ar pašnāvību. Viņš pat iegādājās kaut kur akvalangista pleznas, jo bija nolēmis lēkt Vislā. Ar to viņš gribēja pasvitrot, ka nodoms ir nopietns un nedrīkst pret to iztūties neverīgi.

Kad Kromka pirms nedēļas aizbrauca uz visiem laikiem ar kādu panu uz mežsarga maju Mazūru ezeru novadā, dzejnieks Košons sagādāja mums daudz rūpju.

Ar lielām pūlēm aizdabūjam dzejnieku uz Krinīcu, lai viņš pamēģina kaut cik atjēgties.

Tagad Košons dzīvo pansionātā. Elektrīkis. Viņam ir istaba ar vannu, apkārtne skaista, laiks ideāls, galds Košonam nodrošināts, sabiedrība — ārkārtīgi patikama.

Tikai nelaimīga mīlestība beidzas labi.

BĀZELES KATEDRĀLE

SCENĀRIJS MĒMAJAI FILMAI

Garmatāns gleznotājs, nesdams molbertu, iesoļo Bāzelē. Viņa priekšā plešas laukums, tā vidū paceļas smailtornu katedrāle.

Gleznotājs nostāda molbertu, uzliek uz tā tīru audeklu un sāk gleznot.

Uz audekla veidojas naturālistisks katedrāles siluets. Gleznotājs ar to nav apmierināts un mēģina sarkanos mūrus pārkrāsot zaļus. Glezna izskatās vēl sliktāk. Gleznotājs satver otu un pāršvīko apgleznoto audeklu.

Gleznotājs izņem no mugursomas pudeli vīna un iedzer pāris malku. Tad izņem pamatīgu gabalu Šveices siera un nogriež. Šķēle ir izraibināta ar lieliem caurumiem. Gleznotājs jau ceļ sieru pie mutes, bet pēkšņi pamana, ka, raugoties caur siera šķēles caurumiem, katedrāle itin kā sadalās vairākos fragmentos.

Gleznotājs aši apvērš audeklu otrādi un glezno uz tā reālistiski abstraktu katedrāles veidolu: uz dzeltena fona sarkanus plankumus — katedrāles fasādes fragmentus.

Izstāžu zāle.

Goda vietā redzama glezna «Bāzeles katedrāle, kas skatīta caur Šveices siera caurumiem».

Pie gleznas rāmja piespraustas trīs zīmītes:

«Abstrakcionistu biedrības Goda diploms»,
«Siera ražotāju apvienības pirmā godalga»,
«Gleznu nopirkusi Bāzeles arhibīskapija».

No poļu valodas tulkojusi Rita Luginska.

— KAZA MANI APVAIHOJA — IETEICA ĒST ZĀLI

U. MEZAVILKS

I. MELGAILIS

Lai neradītu liekas ilūzijas, jau pašā sākumā gribu darīt zināmu, ka tikko pieminētā nodarbošanās ir ārkārtīgi grūta un riskanta. Nepietiek ar fizisko spēku un vieglām kājām, nepieciešama arī dzelzs loģika, atpazīšana, izmanība, rēķināšanas prasme un vēl dažas citas līdzīgas īpašības.

Dmitrijs Drozdovs nebija pati pilnība, tomēr zināmā mērā revidēšanas ideālam viņš tuvojās. Desmit klašu izglītība, trenēti muskuļi un stipri nervi. Un vēl kas — Dmitrijs jau četras reizes bija atpūties drošā vietā, kur iespējams arī drusku padomāt par dzīvi kā tādu un globālām problēmām it īpaši.

Tāpēc Dmitrijs pagājušā gada augustā pameta galdnieka darbu stikla rūpnīcā «Sarkandaugava» un, atvadām pacēlis cepuri, devās plašajā pasaulē.

Revidēšanu viņš sāka kādā svētdienas rītā. Citi atpūtās, bet Dmitrijs, nežēlojot enerģiju, rāvās sviedriem vaigā. Objekts jau iepriekš bija nolūkots — Celtniecības montāžas vilciena Nr. 632 administrācijas ēka Ganību dambī 22. Svētdienīgais revidents plecā bija uzkāris apjo-

mīgu somu ar visu nepieciešamo: laužni, kaltiem, skrūvērgriežiem, gumijas cimdiem, kabatas lukturi un apmēram divi simti piecdesmit atslēgām. Smagi, bet neko darīt. Tāds darbs.

Ārdrūvis Dmitrijs atvēra pavisam viegli. Signalizācija ieskanējās un tūlīt arī aplūsa. Sargs droši vien tajā brīdī atradās pagalmā un neko nedzirdēja.

Pirmais stāvs, otrs... Dmitrijs strādāja klusi un precīzi. Grāmatvedība. Šeit seifā bija gandrīz seši simti rubļu un seifa atslēga uz etažeres galvenā grāmatveža kabinetā. Atlika tikai pastiept roku un paņemt. Aktus Dmitrijs nerakstīja, tāpēc naudu viņš iebāza savā kabatā bez birokrātiskām izdarībām. Un pie reizes paķēra līdzī arī atslēgu. Kolekcijai.

Telpā ar uzrakstu «Kase» bija vēl viens seifs un seifā tūkstotis rubļu. Tikpat mierīgi, kā atnācis, viņš arī aizgāja.

Pēc veiksmīgās debijas Dmitrijs piešķīra sev divu nedēļu atvaļinājumu. Aizbrauca uz Ļeņingradu, uz Maskavu. Jautri padzīvoja un pārdomāja dzīves jēgu.

Tad atkal bija sestdienas vakari un svētdienas rīti, atkal viegli veramas durvis un atslēgas uz etažerēm vai rakstāmgaldam atvilktnēs. Darbinieki nekādu citu slēptuvi acīmredzot nebija spējuši izdomāt. Vienmēr viens un tas pats. Turklāt signalizācijas, kas nedarbojās, un sargi, kas saldi gulēja.

Revīzijās gadījās arī necerētas veiksmes. Piemēram, Sprīdīšu ielā 1, kur atrodas ražošanas apvienības «Latvijas sadzīves ķīmija» administrācijas ēka. Kas to būtu varējis iedomāties — tur kadru daļā gandrīz acu priekšā mētājās an-

loksne ar 672 rubļiem un 32 kapeikām. Būdam džentlmenis, Dmitrijs naudu paņēma, bet aploksni kulturāli iemeta papīrgrozā. Tāpat grāmatvedībā viegli atveramā seifā priekš viņa bija nolikti 880 rubļi. Naudu viņš, protams, paņēma, seifu kārtīgi aizslēdza un devās prom.

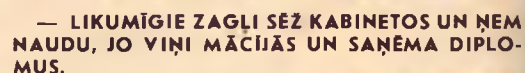
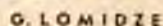
Tomēr vislielākais pārsteigums gaidīja Sporta ielā 18, kur atrodas Rīgas dzelzsbetona konstrukciju rūpnīca. Bija sestdienas vakars. Viss mierīgi un klusi. Dmitrijs ieslīdēja galvenā grāmatveža kabinetā un atrada tikai trīsdesmit piecus rubļus. Šitādu nabadzību! Neko darīt, vajadzēja kāpt vienu stāvu augstāk. Lūk, direktora vietnieka Valentīna Galma kabinets. Solīds seifs, bet atvērs dažu minūšu laikā. Un tad... viņš neticēja pats savām acīm. Seifā bija paslēpta pudele šnabja! Un vēl septiņdesmit rubļi!

Tāpēc, jādomā, par šo revidēšanu vēlāk direktora vietnieks nevienu neko neziņoja.

Bet tad pienāca kāds cits sestdienas vakars. Dmitrijs Drozdovs, pagalam noguris, stiepdams savu smago somu, pacēla roku un apturēja garāmbraucošu vieglo automašīnu. Tajā sēdēja milči. Viņi juta neveselīgu interesi paskatīties, kas Dmitrija ietīlpīgajā somā īsti ir.

Punktu sestdienu un svētdienu revīzijām pielika Rīgas pilsētas Oktobra rajona Tautas tiesa. Dmitrijam Drozdovam turpmākos deviņus gadus no smagās somas staipīšanas nāksies nopietni atpūties.

Bija arī blakuslēmums par dažām iestādēm, kas neprot glabāt uzticēto naudu. Tā, redzat, revidēšana tomēr ir grūta un riskanta nodarbošanās. Jā, nav maizes rieciena bez garozas.

M. ABASIDZE

UŠANGS SAHLTHUCIŠVILI

TAISNĪBAS VĀRDĀ

PAMFLETS

Paldies dievam, dažos Vissavienības masu informācijas līdzekļos pilnīgi tika izskaidroti 1989. gada 9. aprīlī Tbilisi notikušās traģēdijas apstākļi. Traģēdijas īstā aina ir šāda.

Kā zināms, Gruzijas valdības nama priekšā dažas dienas ilga nesankcionēts mītiņš. Mītiņa dalībnieki kļiedza pretīgus un nepieņemamus lozungus («Lai dzīvo Gruzijā!» un citus), uz valdības nama kāpnēm sēdēja badojošies pilsoņi, kas neatteicās no parastu padomju cilvēku tipiskiem ēdieniem (no kartupeļiem, desinām, tējas...), bet atteicās no deficītajām delikatesēm. Tas izraisīja šaubas par šo cilvēku politisko un pilsonisko godīgumu. Un vēl – badojoties cilvēki lūdza Dievu nevis divās valodās – krievu un gruzīnu,

bīstamas un varēja izraisīt ugunsgrēku, badojošies pilsoņi prasīja Savienības valdībai, lai tā ātri ievie Gruzijā karaspēku, citādi viņi ar degošajām svecēm nogāzīšot padomju varu. Pēc līdz šim vēl pilnīgi nenoskaidrotām ziņām, mitiņa uzbada streika dalībnieki pieteikuši arī nežēlīgu karu Padomju Armijai. Pēc aptuvenām ziņām, nogalināti un ievainoti desmitiem karavīru. Tāpēc visā gruzīnu tauta lūdza, lai 9. aprīlī pulksten četrus karaspēka speciālās vienības notīra laukumu valdības nama priekšā. Šīs cēlās akcijas laikā mitiņa dalībnieki uzvedās kanibāliski — viņi nežēlīgi apmetēja karavīrus ar lakatiņiem un košļājamām gumijām, ar cigarešu paciņām un cepurēm. Daži no viņiem ar nūjām tik stipri dauzīja tankus, ka nabaga mašīnām dažās vietās pat nlobījās krāsa. Paši nežēlīgākie rāva karavīriem no rokām sapieru lāpstiņas — kaut gan viņiem to neesot bijis! — un nežēlīgi sīta cits citam, kā arī saviem draugiem un radniekiem. Karavīri pretojās šiem ļaundariem, bet upuri tomēr ir. Taču ar to vēl nepietika. Beidzot vandālī izmantoja arī ķīmisko ieroci, kā arī cits citu spārdīja ar kājām. Un to viņi darīja tāpēc, lai apvainotu mūsu karavīrus! Netika zēlota arī milicija! Saprotiet, viņiem nebija zēl *neviens milicijā*.

Kad pirmais jaunuma vilnis beidzās, sāka otrs — tika izplatīta nepatiesa informācija par mūsu labsirdīgajiem karavīriem, no kuriem daudzi ir ievainoti, glābjot meitenes.

Mūsu drosmīgie, cildenie karavīri un leģāliet ministrijas apakšnodaļas, kuras tauta ar mīlestību sauc par «grupa zahvata», godīgi izpildīja sav pienākumu pret mūsu ēklo, cildeno gruzīn tautu — viņi izglāba daudzas bērnu, pieauguš, un sevišķi vecu sieviešu dzīvības no mītiņa da lībnieku un bada streiku pieteikuš neželīgajār rokām.

Neskatoties uz Andreja Saharova, Jurija Rosta Borisa Vasiljeva, Jegora Jakovļeva, Jurija Karjina, Jurija Platonova, Gaļinas Kornilovas, Viktorijas Čarikovas, Aleksandra Gelmana, Alekseja Adamoviča, Roalda Sagdejeva, Andreja Vozņesenska, Aleksandra Ļubimova, Marka Zaharova, Andreja Smirnova, Anatolija Pristavkina, Jevgenija Jevtušenko, Ļeva Kopeleva, Vladimira Voinoviča un citu bezkaunīgo sabiedrisko darbību neku izplatītajām baumām, taisnība tika noskaidrota — mēs uzvīnājām par mūsu karspēka jauno nopietnu uzvaru. Drosmīgā armija nekad neatstāja nelaimē gruzīnu tautu un ir gatava atsaukties uz

JUDIS ANDERSONS

KĀPURI

PSIHODRAMATISKS KRIMINĀLGABALS BEZ LĒKIEM

Kad plikie trakojo, Dieviņš sirdoties. Ludis Celms nometa lapstu, atkrita uz vēkspēdus apsviesta spaiņa un izceksēja no prakā kabatas «Belomora» paciņu. Marta gan blāuj: met, vecais, nost, dabūsi ātro diloni, bet kāda starpība — no brukas vai no dilona? Tik vien tā prieka, kā dūmu uzvilkt, dzīves plusus un minusus pacilat. Dikot bez smēķa, tā nav liela. Kad cilvēks nepipē, viņš vai nu gul, vai strāda, vai ir slims. Tikai tā. Nē, savam priekam Ludis te vergu vīze neairēs galeru. Viņam uzšāudīt gan uz siltumnicu, gan uz rubliem. Varetu iztikt no algas vien, bet vecā — tā iet ka uzvelkama badmira, tai mūždien knosās: vīstam jauna kūtiņa jaceļ, deliņam Artūriņam žigulis jāperk... Ar Martas aci skatīties kur gribi — krenķi, posts un izdošanas. Ja vērtēt pēc Luda prātā, Artūrs vairāk pa snuki nopelnījis, ne mašīnu. Delietis kā divdurvju skapis, alus pudeli ar zobiem atrauj, ka nopaukšķ vien, bet iekšā — ne jegas, ne satvara. Daudzās apkārtnē ka velns ar vējlukturi, bugi, roki, ča-ča-ča. Skat, jau trešo javu līdz skabargām nojājis. Tāds prātis mašīnu uzpaset? Bet Marta — nē, puikam vajag mašīnu, un cauri! Znošiem vecāki žiguli nopirkuši, vai mēs kadi pagasta nabagi, ka Artūriņš bešā? Ja, jā! It ka Ludis ar tiem Znošu vecākiem pie kopgaldiem nebūtu izsēdējies, par mahinacijām, par spekulācijām diezgan saklausījies... Bet neraustās, saproties, it nemaz, biete nepēm, ka Ludis Kīpās ir ciemata pilnvarotais un darba laikā spidina vecāka leitnanta zvaigznītes. Traki momenti! Labi zini — pēc instrukcijas taisni šitādi tipi jāņem pie šlīpses ārpus rindas, bet tikpat labi zini, ka ne nu nēmsi, nekā. Radu, velns viņu rāvis, būšana. Artūriņš, tas gan Ludim tāds pakaunīgs izdevies. Tīrgū pie tomatiem pastavēt? Se — iekod! Viņam, eku, no skuķiem kauns. Bet Ludim stāvēt tīrgū vispar nav brīv. Milicis! Nolikt Martu uz tīrgus plača? Jūs mazliet idealizējat Luda ģimenes dzīvi. Marta tikām koša, kamer jādod generalvirzieni. Kā kaut ko pašai ar rokām, uzreiz alerģija, spiedienu un zemie bioritmi. Tomēr varēja ķeipt. Vāreja. Kamer Marta nebija ūzodusi — rajona miličiem drīz tiks iedalīta «Nīva». Par naudu, protams.

Ludis sakoda zobus, uzpīpoja un tagad šīverēja vairāk pa siltumnici. Mājās rādīties nekāda smēķa. Neesi godīgi sliekšnim parslīdējis, aiziet jūrīnā! Drīz «Nīva» būs klat, bet vai tu esi priekšniecībai kādu tomātu, kādu prišo gurķi uzkodām aizvadu, par savu iesniegumu manīt liciš? Milicis, tpu-tu, skaitoties! Visus uz savstarpējo cienišanu skubini, kāpec pats savu priekšniecību necieni, ko-a? Pensija klat, paskaties uz saviem pleciem! Nāburgieckirni zālī zeņķi ar rāvēnu no leitnantiem līdz kapteiņiem uzskrien, tikai tu kā tads lejaks kā tads... Ek! Ludis nav vainā, ka trikotāžas gļoantu uzceļā...

nevis Kīpos. Izsisties uz augšu, ja tev iecirkni trikotāžas kombināts, tur nav jābūt majoram Proņinam. Katru mīļu dienīgu uz greizsirdības un dzeršanas bāzes pļešanās un visādi sieviešu goda aizskaršanas mēģinājumi. Spēj tikai grabt ciet, rakstīt protokolus un durt uzplečos caurumus jaunam zvaigznītem. Bet Ludim iecirkni klusums un sērija mēnesnīca. Jaunie brauc nodzīt asumu uz trikotāžas kombināta kopmītnēm un, ja netiek tur saķerti, velkas atpakaļ šļauģi un miegaini. Vecie... Ko tur runāt! Dzīve aiziet garām. Tik vien Ludim tā darba ka nepiesietos suņus lamāt un ar pajolīgu Liksmiņu cīnīties? Liksmiņš? Kolhoza gans. Kolorīta personība. Pat ja būs

viens pats Karakuma viduci, ir tad pamanisies mēslus sabrūvēt, turklāt tāds, ka desmit akademiķi pēc tam netiks gudri, kā tas gatavs nācis un kā ar sekām cīnīties. Kīpenieši lēs — gana postenis Liksmiņam par zemu un par prastu. Viņš jau sen esot kārtība kaut kam augstākam un atbildīgākam.

Pag, kas tur par troksni? Ludis aizsvieda nodzīsušo papirosu, uzcirta galva formas naģeni un uzmanīgi pašķīra pie sētas sakuplojušos avenājus. Klasika! Divas ar mietiem — šoreiz Olterene un Kāliskundze. Un Liksmiņš pa vidu. Ludis nopūtās. No Kāliskundzes vēl varētu pamukt, bet Olterene, tā Luda Martai rada. Haizivs vēderā tevi atradis! Jasamierinās ar likteni, tāds darbs.

Sakumā — kārtību un disciplīnu! Nē, cienītā, šitā Ludis nevienu nav sapratis un nesapratis. Lūdzu konstruktīvi, pa vienai un pēc kārtas.

Pag, Kāliskundz, tu sākumu neredzēji, tāpēc stāvi pie ratiem un nekluksti. Tagad Olterene runās. Viss sācies ar to, ka šitais te, lūk, šitā — izstiepis rokas un kājas, pievilcies, izstiepis rokas un kājas, pievilcies — rāpies stabā, bet Olterene vaktējusi, ka cilvēks nenokrit un nesasītas.

Stop, tencinu! Liksmiņ? Taisnība, priekšniek. Pa stabu uz augšu līdis tārs, un Liksmiņš to glābis no strāvām. Viņam, re, tada ideja, ka šajā pasaulē visi nakot vienlīdz dzīvi, un noskaidroties, ka dzīva radība saprāta trūkuma dēļ pati lien uz drošu galu, to Liksmiņš nu nekādi nevarot.

Ta. Izklaušjās pēc patiesības. Kāpuru šogad tiešām ļoti daudz, par Liksmiņu, par to vispār nav

— Pa to laiku, kamēr šis pa stabu šīverē, tarpus vākidams, govīs manos pusauga kāpostīnos iekšā un tik šķubi, un tik slope, — Olterene bēra, bet Kāliskundze, laikam atdaridama par to prasto «nekluksti», sāka mīlīgi runāt: — Redzat, biedri izmeklēšanas vecākais priekšniek, ir tada nianse, ka notikušajā mazliet vainīga arī pati Olterjaunkundze. Viņa teica: «Kamēr tu vienu tārpū glāb, govīs kopā ar maniem kapostiem aprij simtus!», un tas, atvainojiet, uz Liksmiņu atstāja ļoti nelabvēlīgu iespaidu.

Lieta kļuva sarežģīta. Turpinājumā gaidāms kaut kas ļoti nepatīkams un šausmīgs. Kā tad! Palūdīs atļauju, Liksmiņš Kāliskundzes kapostos pielasijs pilnu ceļojuma maisu ar kāpuriem un izberis tur, kur kādreiz bijuši govju aprītie Olterenes kaposti. Pēc tam gajis ziņot. Dzīvību Olterenes tārpīņiem viņš vienalga nevarot vairs atdot, bet parads nokvitēts gods godam. Lai ņemot par labu. Turpinājumā Liksmiņu pārstēdzis: Olterene pateicības vietā nobrēkusi dažus teikumus no mongoļu-tatāru filozofisko atziņu purā. Liksmiņš to stipri nēmis ļaunā, un viss beidzies ar Olterenes goda aizskaršanu. Olterenes gods — tas vienmēr ir ļoti nopietni un procesuāli sarežģīti, jo brīži, kad Olterene pārvēršas Olterjaunkundzē un atpakaļ, ir grūti pamanāmi. Acumirkļi! Ne Liksmiņam vienam ar idejām spīdēt, Ludim arī ir ideja! Kā būtu, ja Ludis uzcirstu pa dzelziem un aizvīzinātu Liksmiņu līdz rajona nodaļai? Trīs zaķi kulē! Pirmais: abas dāmas ilgāku brīdi slavētu Luda stingrību un līdz ar to darbaļaužu masas celtas milicijas autoritāti. Otrais: grūti cerams, bet varbūt Liksmiņš tomer uz kadu brīdi pietāpītu idejas. Ludis viņu norikotu uz pārrunām pie sava drauga Rašņa. O, Rasnis ir izcilis psihologs! Prot savaikstit

tādu ģīmi, ka rūdīti recidivisti pēc Rašņa smaids mēnešiem tempj baldriānu tēju, bet kā netiek, ta netiek no žagam vaļa. Talants! Trešais: Ludis beidzot būs bijis centrā un vakarā cirtis mezglu pušu. Bijū, interesējos, «Nīva» iedota citam, dari, Martiņ, ar mani, ko gribi... Ta, pilsoņi Liksmiņ. Jūsu vainas dēļ noklida govīs? Noklida. Cribēdams padzirdīt peļu mazulī, pusi no vakara slaukuma iz-

žurku, iekritat vircenē? Iekrita Tagad Olterjaunkundzes ar kāpuriem apbērtie kāposti, aizskartais gods, un tas viss pēdējo pāri dienu laikā! Man vienreiz apnicis, tāpēc, lūdzu, taisieties galvas, braucam!

Pirmais zaķis Ludim bija roka Abas dāmas žips! — katra u savu pusi. Tas labi. Drīz visi zinaš, kā jēt, ja vecāko leitnantu Ludi Celmu pārkaitina pari svīrai. Lūdzu, Liksmiņ, kāpiet mašīnā un...

... un te mēs esam. Kroņa māja, ģerbonis uz sienas, pirmā stāva logi nodrošināti pret ielausām gadījumiem. Brašāk, Liksmiņ, brašāk, kāpec jūs apstājaties? Jums taču ir idejas, kas jums var kaitēt? Un kāpec jūs sprauslojat, kāpec tik dusmīgi glūnat? Milicijas seržantie pēc dežūras sakārto fasādi, pūš matos laku.

Vai dienī, vai dienī, kas nu bus! Liksmiņš forma! Kāpec viņa vienas reizes smukumam upurē visas planētas gaišo nakotni, kāpec šprīcē freonu gaisā, vai tiešām nezina, ka caurums virs Antarktīdas pļešas aizvien lielāks un lielāks?

Klusu, Liksmiņ! Redz, kas ienāk... Esiet sveiks, biedri apakšpulkvedi, atvainojiet, biedrene seržante, cilvēkam psihiskas novirzes, viņš ir gans, un šoreiz mums bija pa celam...

Ludim par brīnumu plašāki paskaidrojumi netika prasīti. Freons? Idejas? Novirzes? Dzīvē visādi gadās. Bet kur jūs, Celm, bijat noklīdis? Priekšniekam ar lielām pūlēm izdevās pierādīt, ka jāatceras kādreiz arī tie pilnvarotie, kuru iecirkņos ne zogs, ne kaujas, «Nīvu» nolēma atdot jums, bet jūs rokā dabūt — nekādi. Majors Radzis to «Nīvu» bija iedomājies jau savā garažā esam un tagad ar priekšnieku — lokiem vien, lokiem vien. Šodien sabiedriskajai domai milzīga nozīme, veidot domu Radzis prot, tāpēc ņemiet, Celm, papirus un zūdiet ar savu «Nīvu» kokos!

Ļoti divaini. Pag, tad jau iznāk, ka Marta tagad kadu brīdi tiks Ludi mīcā? Tas ir labi. Apnicis kā štucērim pa nakts melnumu lavīties uz personīgo guļas vietu. Ko jūs, Liksmiņ, vēlējāties? Lai Ludis pie kultūras veikala nobremzē? Vai jūs esat pilnīgi pārliecināts, ka atkal nesabrūvēsiet kaut kādus mēslus? Labi, ejiet! Interesanti, kas Liksmiņam tā par pirmas nepieciešamības precī, kas tik dīkti ievajadzējusies? Ā, skaidrs. Rotaļbaloni. Liksmiņš tos piepūtis, uzlidos uz Lielo Lāci. Ardīevu, Liksmiņ, apģērbies silti!

Tā pasaule tomēr ir jocību pilna. Nēmsim kaut vai tā: nebūtu rāpies pa stabu tārs, Ludis Liksmiņu nevestu uz miliciju un, kas zina, «Nīva» tiktu glumajam Radzim. Pag, bet tad jau iznāk... Kādreiz Ludim pašam jāpabrinās, kādas tik ausības viņam nenāk prātā. Tad jau iznāk, ka viņš pie mašīnas ticis pateicoties galvā slimajam Liksmiņam! Vai — vēl trakāk — kāpūram... Jupis to

PĀRBŪVE UZ OPTIKAS BĀZES

Viss sakās ar kadru parvietošanu. Pērnā gada rudenī mūsu veselības aizsardzības resors tika papildināts ar vērtīgiem kadriem. No Rīgas pilsētas izpildkomitejas ieradās speciālists iekārtu sagādes un komplekšanas jautājumos V. Bruks, kuru nekavējoties iecēla par ražošanas apvienības «Latvmedtehnika» ģenerāldirektoru. Drīz vien viņam sekoja tās pašas izpildkomitejas referente T. Boruško un gramatvedības darbiniece A. Barsukova.

Pēc tam tika nokomplektēti ģenerāldirektora vietnieku kadri. Diviem jau esošajiem vietniekiem no «Rīgas zieda» palīgā ieradās ekonomikas speciālists, bet no Veselības aizsardzības ministrijas — speciālists celtniecības jautājumos. Vārdu sakot, «Latvmedtehnika» bija ieguvusi vērtīgu papildinājumu. Tiesa gan, ar medicīnas darbinieka vai tehniķa diplomiem jaunie kadri nevarēja lepoties, bet — vai nu tas ir galvenais? Galvenais ir, paliek, kā teicis kads izcilis ierēdnis, lai cilvēks būtu sava vietā.

Lūk, ar vietām sakās nelieli sarežģījumi. «Latvmedtehnikas» pārvaldes plašajai saimei telpas kļuva par šaurām. Laimīgā kārtā stāvokli glāba apstākļi, ka pārvaldes priekšgalā atradās daudz cilvēku ar zināšanām kapitālās celtniecības jomā. Ātros tempos pārvaldes telpas pārvērtas līdz nepazīšanai: aktu zāle tika pārbūvēta par atsevišķiem kabinetiem, bet visi pārējie kabineti izremontēti saskaņā ar solīdās iestādes visizsmalcinātākajām prasībām — importa tapetes, parketa grīdas, ozolkoka durvis un tā tālāk. Tas viss, protams, prasīja līdzekļus, taču mēs zinām, ka reprezentācijai neko žēlot nedrīkst. Galu galā, primāras ir pārvaldes telpas, bet veikalu un darbnīcas remontu var arī pagaidīt.

Domājot par reprezentāciju, augstākajos pārvaldes kabinetos drīz vien nobrieda lieliska ideja, kuru ievadīja visnotaļ humāna veselības aizsardzības ministra vietnieka G. Orleāna pavele Nr. 138:

«Lai uzlabotu iedzīvotāju apgādi ar astigmatiskam brillēm un racionālāk organizētu apvienības darbinieku izvietojumu, pavēlu atvērt specializētu optikas veikalu astigmatisko brillu izgatavošanai K. Marksa ielā 32.»

Lasot šo pavēli, sirds priekā vai salecas: kādas aizkustinošas rūpes par iedzīvotāju apgādes uzlabošanu!

Bet, stop, vienu acumirkli! Astigmatisko brillu veikals taču Rīgā jau ir Padomju bulvārī 4! Lieliskas telpas trijos stāvos, ar noliktavām, brillu pielaižošanas un izsniegšanas zālēm. Kāpēc šādu veikalu ierīkot vajadzētu vēl K. Marksa ielā 32, ja tur tik šaurs, ka cilvēkam burtiski nav kur apgriezties, nerunājot nemaz par astigmatisko brillu plašo sortimenta apstrādi, uzglabāšanu un pielaižošanu?

Gan ar nelielu nokavešanos šī atziņa acimredzot bija nonākusi arī, kā saka, augstākajos ešelonos, tāpēc ražošanas apvienības «Latvmedtehnika» ģenerāldirektora vietnieks G. Bērzs 26. aprīlī raksta:

«Komisija nāca pie slēdziena, ka optikas veikala Nr. 23 telpas (K. Marksa 32. — Red.) iespējams izvietot astigmatisko brillu izgatavošanu, kaut gan tadā gadījumā nedaudz pasliktināsies (pasvītrojums mūsu. — Red.) klientu apkalpošanas

Nedaudz pasliktināsies... Nu jā. Nevilus rodas jautājums, kāpēc iedzīvotāju apgādes uzlabošana nedaudz pasliktināsies. Un, vispār: kāpēc pēkšņi šāda uzmanība tiek pievērsta abu minēto veikalu telpām?

Karla Marksa ielas optikas veikals jau kopš 1984. gada ir specializējies, pareizāk sakot, uzņemies rūpes par Lielā Tēvijas kara dalībnieku, invalīdu un Afganistānas kara veterānu apgādi ar brillēm. Atrazdamies pašā pilsētas centrā, tas viegli pieejams tiem cilvēkiem, kam staigāšana un braukšana uz pilsētas citām malām sagādā grūtības. Tas — no vienas puses. No otras puses, šis veikals atrodas ļoti tuvu ražošanas apvienības «Latvmedtehnika» pārvaldes ekai, un tāpēc veikala telpām ir savas nenoliedzamas priekšrocības. Kadas?

Ģenerāldirektors V. Bruks pēc dziļām un auglīgām pārdomām nācis pie slēdziena, ka astigmatisko brillu darbnīca un veikals kā vienīgais republika tomēr būtu atstājams līdzšinējā vietā, tas ir, Padomju bulvārī 4. Saviem padotajiem ar šā gada 29. maija pavēli Nr. 33/13 dara ziņāmu:

«1. Likvidēt no 1.07.89. optikas veikalu Nr. 23 K. Marksa ielā 32, turpmāk šajās telpās izvietojot Zinātniski tehniskās informācijas biroju.

2. Veikala Nr. 29 vadītājam līdz 1.08.89. atbrīvot puspagraba telpas Padomju bulvārī 4, acēnu komplektētājus pārvietojot 1. stāva telpās, veicot šo pārvietošanu telpu racionālas izmantošanas ceļā.» (Pasvītrojums mūsu. — Red.)

Tad, lūk, kur tas suns aprakts! Pārvaldei ievajadzējies vēl vienas telpas reprezentācijai! Un kadru izvietošanai, jo par jaundibināmā informācijas biroja priekšnieci tiek iecelta bijusī izpildkomitejas referente T. Boruško. Kas attiecas uz «telpu racionālu izmantošanu» Padomju bulvārī 4, tad, vienkāršāka valodā runājot, brillu komplektētājiem jāspiežas, lai atbrīvotu platību priekšniecības vajadzībām.

Nemot verā faktus, ka Rīga pašlaik atvērti 6 optikas veikali, no kuriem viens saskaņā ar ģenerāldirektora pavēli gan likvidēts, nepieciešamība pēc Zinātniski tehniskās informācijas biroja deficitās medicīnas tehnikas un optikas jautājumu mums kļūst acīm redzama. Saja birojā, kad tas sāks funkcionēt, mēs noteikti uzzināsim, ka, piemēram, Bulgārijas galvaspilsētā Sofijā, kur iedzīvotāju skaits apmieram tikpat liels kā Rīgā, darbojas 26 optikas veikali. Un vēl mēs šeit varēsim uzzināt, ka astigmatisko brillu stiklus, kurus pašlaik par milzu naudu iepērkam Leningradā, vēl nesen izgatavojām tepat Rīgā. Varbūt informācijas biroja mūs informēs, kur palikušas iekārtas šo stiklu izgatavošanai — bijušais ģenerāldirektors N. Zaharovs, speciālists ar fizikultūrieša diplomu, tas toreiz pavēlēja izsviest pagalmā. Katrā ziņā gaidīsim interesantu un izsmieļošu informāciju. Un, ja tas sagatavošanai ievajadzies kuplināt kadru skaitu un paplašināt telpas, lieki neuztrauksimies — vēl jau Rīgā palikuši vairāki optikas veikali, kurus katrā laikā var likvidēt.

B. KRASTIŅŠ,

— BET, MIĻĀ, VIENS REKETIERIS MANI JAU APTĪRĪJA.

L. DANILĀNS

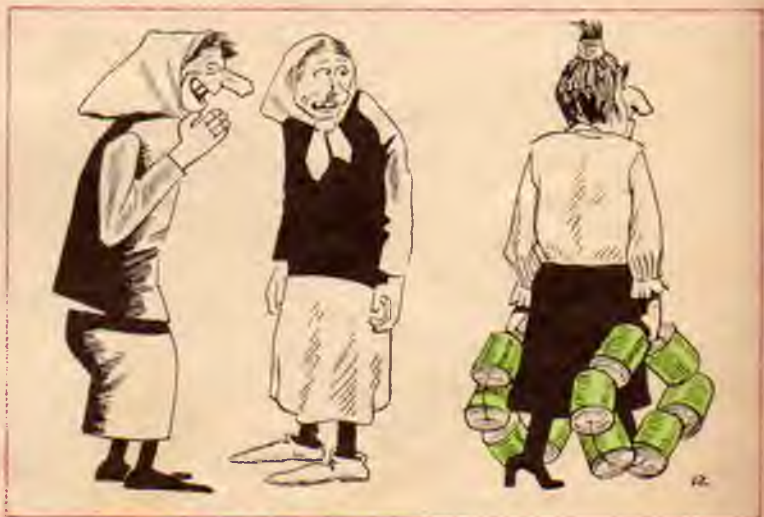
Sāpēja sirds. Pie daktera — rinda. Devos pie žurnālistiem...

Kad viens cilvēks pasaka fantastisku ideju, viņš vienkārši ir fraks. Kad to atkārtoti trīs cilvēki — tā jau ir iniciatīvas grupa.

Kad slīcējs ķeras pie pēdējā salmiņa! Tad, kad kaitīgo ķīmisko un bakterioloģisko vielu koncentrācija ūdenī simtiem reizu pārsniedz pieļaujamo robežu.

Priekšnieks ar visu sirdi atbalstīja pārbūvi, jo, rekonstrējot mazmājiņu, bija izmanījis uzcelt jaunu kopmītni.

ROMUALDS PODVINSKIS

— NEZ KUR TAD ŠI TOS PAPĪRUS LIKS: VEIKALĀ VIŅA ĀRDĪJĀS, KA NEESOT KO ĒST!...

E. RUSMANIS

RITA KASĒNĒK DIVAINS NOTIKUMS JEB UZMANĪGI AR LIFTU!

Baumas par divaino notikumu. Kādā Parvaldē klist apkart un nenorimst, taču tikai es jums varu sniegt pilnīgi patiesu un neizkropļotu informāciju, kuru rūpīgi atlasīju un izanalizēju, atmetot pretrunīgo un mazticamo. Nesen, stāvot pēc franču krekliem (pēc tiem ar spožo strunķīti pie krāgas), no viena zobārsta uzzināju vēl dažus faktus. Tāpēc notikuma aina man ir skaidra.

Sākās tas tā. Pārvaldes darbinieki, ieradusies pirmdien darbā, ievēroja netirību, kas valdīja Kadās Pārvaldes telpās. Tas gan ne- notika uzreiz. Vispirms Galvenais Grāmatvedis sašutis pamanīja uz kapnēm papirosa galu, ko paga- jušo piektdien pats bija no- metis, bet Galvenais Ekonomists redzēja, ka viņa papirkurvis, ku- ru projamejojot viņš bija apgāzis, joprojām guļ uz grīdas un papīri neglīti izsvaidīti. Fakts drīz kļuva zināms, un visi pievērsa uzmanī- bu saviem papirkurviem, kuri arī nebija iztīrīti.

Otrdien, ieradusies darbā, Energiskā Dāma no kadru daļas piezīmēja, ka gumijkokas foaje nav laistīts, nemaz nerunājot par papirkurviem, kuri atkal nebija iztīrīti. Sašuta visi, īpaši Energis- kā Dāma no kadru daļas. Tā bija ļoti kulturāla dāma, viņa regulāri sēdēja visās abonementu izrādēs un brauca uz Lietuvu iepirkties.

— Mēs taču nevaram stradat tada musorņika, — viņa izteik- smīgi savicināja gredzenotās ro- kas.

— Par ko gan apkopējai maksā algu? — piebalsoja abi Galve- nie — Ekonomists un Grāmat- vedis.

Bet tas vēl bija sākums, sali- dzinot ar to, kas notika nākošā-

jās dienās, kad papirkurvi grima atkritumu kalnos, kad noputējusi grīda bija zaudējusi pamatkrāsu. Ceturtdienas pēcpusdienā Ener- giskā Dāma ar tādu sejas izteik- smi, kāda droši vien bija Marijaļ Stjuartei ceļā uz ešafotu, iznesa savu papirkurvi, turēdama to di- vos manikirētos pirkstos. Viņas pašai- ziedzība iedvesmoja šādai darbībai arī citus darbiniekus.

Piektdien no rīta Galvenais Gramatvedis, kāpdams pa kāp- nēm (līdts jau nedēļu nedarbojās), paslīdēja uz nomestas abolu ser- des un krizdams salauza... nē, kaju ne, kapņu margas, piedevām saplēsdams savu jauno somu uz- valku. Saskrejušie darbinieki mierināja cietēju, kurš žēli pūta, domās dzirdēdams sievas agre- sīva soprāna skaņas.

— Nē, — viņš nočuksteja šai brīdī, — es vairs nevaru!

Nē, iekliedzas arī Ener- giska Dāma no kadru daļas, — mēs vairs to nedrīkstam ciest! Pie Paša Galvena Priekšnieka! Tūlīt! Visi kopā!

Un izmisuma iedzītie Pārvaldes darbinieki devās pa kāpnēm aug- šup uz otro stāvu — uz Paša Gal- venā Priekšnieka kabinetu. Kad nelaimīgie ieģruva kabineta priekšistabā, viņiem pretim pie- cēlās Sekretāre. Viņas acis dega drudzains spidums, bet vaigi zem kosmētiskā apmetuma kārtas kļuva zilganbāli.

— Mēs gribētu redzēt biedru Pašu Galveno Priekšnieku, — aizklusies paskaidroja Energiskā Dāma.

Sekretāre mēmi raudzījās sa- trauktajos cilvēkos, tad ar ma- nikirēto pirkstu nevarīgi parādīja uz polstērētajam kabineta durvīm ar uzrakstu «Pats Galvenais Priekšnieks».

Energiskā Dāma, stumdama pa priekšu Galveno Grāmatvedi, ie- gāja kabinetā. Tur neviena ne- bija, uz galda slejas milzīgs lū- gumu, plānu, ziņojumu, atskaišu un citu dokumentu kalns...

— Ka? Biedra priekšnieka nav? — kāds jautāja Sekretārei.

Redzat, viņš... — un Sek- retāre sāka šņukstēt, — jau ne- dēju nav redzēts... Seit ska... pī ir viņa mētelis, bet tur pie... pie kres... la stav portfels... Un tieši tādā stāvoklī, ka pirms nedēļas viņš to at... atstājis!

Ši ziņa visus klatesošos, pro- tams, bezgalīgi satrieca. Pazudis priekšnieks un turklāt pazudis tieši Pārvaldes telpās! Visi no- haleja. Slepkaivi? Līkās elektro- sadales skapītī? Vājprāts!

Histēriski iekliedzās kāda Pa- visam Neievērojama Mašīnrak- stītāja. No viņas kliedziena sa- bruka dokumentu kaudze uz gal- da un Sekretāre atguva runas spējas.

Es katru dienu liku uz galda parakstāmos dokumentus, bet nākošajā dienā tie nebija aiz- tikti! Nekas nebija aiztikts! Un mētelis uz viena un tā paša pa- karama... Sākuma domāju, ka viņš ir aizsaukts uz Svarīgo ap- spriedi un tā arī visiem zvani- tajiem sacīju. Tad teicu, ka aiz- gājis uz ministriju, un visu laiku domāju, kaut viņš beidzot at- grieztos...

— Steidzīgi jāvana uz krimi- nālmeklēšanu! Vot! — izgrūda Energiskā Dāma un metās pie te- lefona.

Visi aplkusa. Neievērojama Mašīnrakstītāja, tā pati, kuras kliedziens bija sagāzis dokumen- tu kaudzi, izlavījās gaiteni un aiz-

teceja pie tuvākā krāna, lai uzzdertu ūdeni nervu tabletei. Gaitēņa krēslā un klusumā viņa no mironiem sajuta sievišķīgas bailes.

Un tad kaut kur blakus at- skanēja... slāpēts... bum... bummm... bummm! Sajā lik- tenīgajā brīdī viņa iekliedzās otrreiz, turklāt tik skali, ka to izdzirdēja milicijas dežurants, jo Energiskā Dāma jau bija piez- vanījusi, kur nākas.

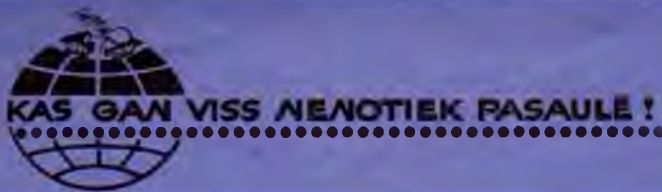
Tas, protams, vēl vairāk pa- lielināja meklēšanas grupas akti- vitāti, kura nekavējoties ieradās notikuma vietā. Izmeklētājs no- spieda lifta pogu, pirms Ener- giska Dāma paspeja viņu brīdi- nat, ka lifts nekustas jau nedēļu. Tad atskanēja špāciens un... atvērtajā lifta kabinē klātesošie ieraudzīja spaini ar lupatu, priekšnieku un apkopeju ar tuk- šu iepirkumu tīkliņu. Dzīvus un veselus!

Kā vēlāk noskaidrojās, Neie- vērojamas Mašīnrakstītājas klie- dziena radītā rezonanse iekusti- nājusi liftu, kurā tieši šajā brīdī priekšnieks nodevās rita vin- grošanai.

Starp citu, šodien bufetē es dzirdēju interesantu jaunumu — Kadās Pārvaldes Galvenais Priekšnieks vairs neesot nekāds priekšnieks, jo aizgājis par Gal- veno Galdnieku uz kaut kādu Organizāciju. Un esot traki ap- mīrināts. Ja viņš kaut brīdī pa- zudot, tūlīt saceljoties liela brēka un visi sākot viņu meklēt.

Bet varbūt viņš aizgāja kaut kur par Galveno Sargu vai par Galveno Garderobes Onkuli- ti. To es isti neatceros, taču viens ir zināms skaidri — tur viņš ir ne- aizvietojams.

Pieci angļu gaišreģi neparedzēja lielas nepatīkšanas. Dublinā viņiem nozaga somu ar maģiskām kartēm un kristāla lodēm, kuras spēj ielūkoties nākotnē. Bez šiem amata rīkiem zīlniekiem nācās atgriezties mājās.

ASV pērn marihuānas produkcija pieaugusi par 38 procentiem. Līdz ar to ASV šajā ziņā ieņem otro vietu pasaulē. «Ražas» kāpinājums ir panākts pateicoties ražīgākās Indijas kaņepju šķirnes ieviešanai.

Anglijā dzīvo suns Zorba, kura noguldītā nauda bankā ir rakstāma ar sešām nullēm. 1988. gadā vien viņš ir nopelnījis 3 miljonus dolāru, jo kā četrkājainai kinozvaigznei viņam konkurentu nav. Gīnesa rekordu grāmatas 1989. gada izdevumā var izlasīt informāciju par šo suni — sver 149 kg, garums no deguna līdz astes galam 2,54 metri.

«Lai gan Zorba izskatās kā lauva un nesen viņš piedalījās kādā ASV—VFR kopprodukcijas šausmu filmā, patiesībā suns ir tīrā aita,» apgalvo Kriss Iraklidiss, Zorbas īpašnieks.

110. dzimšanas dienu nesen nosvinēja pasaules vecākais ārsts spāņietis Galo Leozs. Savā profesijā viņš bija strādājis līdz 103. dzimšanas dienai. Leozs ēd mēreni, dzer vēl mērenāk, smēķē pa augstiem svētkiem un nekad nepakļaujas sieviešu valdzinājumiem.

EDGARS TEMERS

Ilgus gadus vienai no lasītāju iecienītākajām «Dadža» nodaļām — «Kas gan viss nenotiek pasaulē» — visvairāk materiālu iesūtīja Edgars Temers. Var droši sacīt, pateicoties galvenokārt Edgara pacietīgajam darbam, svešvalodu prasmei un rūpīgai faktū atlasē, mūsu lasītāji varēja smieties par asprātīgākajām pasaules kuriozitātēm un dīvainībām. Visos viņa izvēlētajos notikumu aprakstos bija jūtams labsirdīgs smaids, kas tik ļoti piesaista patiesa humora cienītājus.

Šajā numurā publicējam pēdējo Edgara izvēlēto materiālu kopu. Viņš ir aizgājis no mums, bet «Dadža» kolektīva un lasītāju atmiņā paliks vienmēr.

Lai Tev, Edgar, trīs smilšu sauļas un liela, liela mūsu pateicība!

ANDREJS SKAILIS

Džons Zakaro, kura tēvs 1984. gada vēlēšanās kandidēja ASV viceprezidenta amatam, tika notiesāts uz 4 mēnešiem cietumā, jo turējis mājās kokaīnu. Taču sakarā ar to, ka cietumi pārpildīti, viņam ir atļauts izciest sodu turpat mājās, kur viņš glabāja kokaīnu. Tur ir visas ērtības, ieskaitot televizoru. Džona māte tomēr uzskata, ka sods ir pārāk nežēlīgs, jo notiesātajam pašam jāgatavo sev ēst.

Par mūku sevi pasludinājis Čarlzs Capmens, jo nesen Lielbritānijā ieviestie jaunie nodokļi viņam liekas par augstiem. Tā kā mūki un klosteri no šīm jaunajām nodevām ir atbrīvoti, izeja drīz vien tika atrasta. Capmens pasludināja savu māju, kas atrodas Anglijas dienvidrietumu daļā, par Alfresco abatiiju. Par mūka tērpu viņš izvēlējās kriketa šķīrējtiesneša balto jaku.

Capmens paziņoja reportieriem, ka viņš mēģinājis pierunāt arī savu sievu taupīt nodokļu naudu, bet viņa nav gribējusi kļūt par mūķeni.

Goda titulu «Slīktākais Lielbritānijas autovadītājs» sīvā cīņā ir izcīnījis 30 gadus vecā sekretāre Karēna Kallena.

Kallena izdevās apgāzt gandrīz visus šķēršļus, kas bija nostādīti uz speciālas trases. No viņas tālu neatpalika 56 gadus vecā Hilda Endrjūse, kas izgāzās 10 autovadīšanas eksāmenos pēc kārtas. Uzvarētāja Karēna Kallena saņēma balvu — tiesības mācīties par brīvu vienā no labākajām valsts autoskolām.

ārzemju humors

— Velns lai parauj! Kā es varu atslābināties, zinādams, ka šai brīdī kāds kaut kur kaut kā uzbrūk dolāram!!

«New Yorker», Ņujorka

— Es, Sairuss Frankauers, būdams pie pilnas jēgas un saprašanas, esmu nolēmis sajukt prātā.

«New Yorker», Ņujorka

«Ludas Matyi», Budapešta

— Rekomendēju pasūtīt tītenus vēl pirms kartējas cenu paaugstināšanas.

«Szpilki», Varšava

Šajā numurā zīmēto karikatūru tēmas ir izdomājuši Gunārs Bērziņš, Dainis Breikšs, Ludis Danilāns, Kira Liede, Agris Liepiņš, Imants Melgailis, Ugis Mežavilks, Edvards Rusmanis un Andrejs Vite.

Galvenais redaktors
Egons STRAUTIŅŠ

Redakcijas kolēģija:

Harijs GRUNDULIS
Alfrēds IVANOVSKIS
Osvalds MACS
Staņislavs MATISĀNS
Eriks OSS

Edvards RUSMANIS —
galv. māksl. redaktors

Antons SONDORS —
atbildīgais sekretārs

Andrejs VITE —
galv. redaktora vietnieks

Māksl. redaktors —
Uģis MEŽAVILKS

Tehniskais redaktors —
Māris SURVELIS

LKP CK izdevniecība,
226081, Rīgā, Balasta
dambī 3. Laikraksta «Cīņa»
izdevums.

Redakcijas telefoni:
galvenā redaktora
vietniekam — 463872,
atbildīgajam sekretā-
ram — 460331, vēstuļu no-
dājai — 469568.

Nodots salikšanai 22.06.89. Pa-
rakstīts iespēšanai 11.07.89. JT
00436. Formāts 70X100/8. Ofseta
papīrs Nr. 2. Ofseta tehnika. 2,58
uzsk. iespiedl., 7,8 uzsk. krāsu
novilkumi, 3,68 izd. l. Mefiens
125 000 eks. Pasūt. Nr. 938. Maksā
30 kap. Redakcijas adrese: 226081,
Rīgā, Balasta dambī 3, ab. k. 19.
Iespiests Latvijas KP CK izdevnie-
cības tipogrāfijā, 226081, Rīgā,
Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Да-
дзис» (Чертополох). Выходит с
1957 года 2 раза в месяц на ла-
тышском языке. Издательство
ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига,
Баласта дамбис, 3. Адрес редак-
ции: 226081, Рига, Баласта дам-
бис, 3, аб. я. 19. Отпечатано в
типографии Издательства ЦК КП
Латвии, 226081, г. Рига, Баласта
дамбис, 3.

«Private Eye», Londona

«Stāršel», Sofija

«Punch», Londona

«Urzica», Bukaresta

«Dikobraz», Prāga

«Punch», Anglija

«Eulenspiegel», Berlīne

12-15

-VAI TAGAD TU
SAPROTI, KĀPĒC SUNUS
PELDINĀT JŪRĀ IR
STINGRI AIZLIEGTS?

